

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Byznys a paragrafy, díl 41.: Záruka za jakost v kupní smlouvě

Vítáme vás u dalšího dílu naší série Byznys a paragrafy, kterou pro vás připravuje advokátní kancelář LAWYA. Naším cílem je přinášet podnikatelům srozumitelné a praktické informace z oblasti práva, daní a účetnictví. Tentokrát se zaměříme na záruku za jakost, její praktické fungování v obchodních vztazích a rozdíly oproti právům z vadného plnění. Přestože jsou oba instituty v praxi často zaměňovány, jedná se o dva odlišné právní nástroje, které poskytují kupujícímu rozdílnou míru ochrany a současně ukládají prodávajícímu rozdílné povinnosti. Zatímco odpovědnost za vady vzniká přímo ze zákona, záruka za jakost představuje dobrovolné rozšíření odpovědnosti prodávajícího. Podnikatel, který nerozlišuje mezi těmito instituty nebo nepřikládá dostatečnou pozornost svým smluvním a marketingovým prohlášením, se může zavázat k povinnostem, které původně vůbec nezamýšlel převzít.

Ne každá reklamace je reklamací ze záruky

V běžné obchodní praxi se velmi často používá pojem „záruka“ pro jakoukoliv reklamaci zboží nebo služeb. Z právního pohledu však nemusí být každá reklamace uplatněna ze záruky za jakost. Naopak ve většině případů bude kupující uplatňovat svá práva z vadného plnění.

Zákon č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník („**občanský zákoník**“), rozlišuje dva samostatné instituty. Prvním z nich je odpovědnost za vady, respektive práva z vadného plnění. Druhým je záruka za jakost. Ačkoliv oba instituty směřují k ochraně kupujícího před vadným produktem, jejich právní základ, předpoklady vzniku i důsledky jsou odlišné. Z pohledu podnikatele je zásadní, že zatímco odpovědnost za vady ukládá přímo zákon, záruku za jakost zpravidla poskytuje prodávající dobrovolně nad rámec zákonných povinností. Jinými slovy, práva z vadného plnění představují zákonný standard ochrany, zatímco záruka za jakost je určitým nadstandardem, který si strany mohou sjednat nebo který může prodávající jednostranně poskytnout.

Neexistuje zákonná záruka

Mezi podnikateli i laickou veřejností je stále rozšířený pojem „zákonná záruka“. Občanský zákoník však žádnou obecnou zákonnou záruku neupravuje. Upravuje pouze odpovědnost prodávajícího za vady a práva kupujícího vyplývající z vadného plnění.

Podle § 1914 občanského zákoníku je ten, kdo plní za úplatu, povinen dodat plnění bez vad a s vlastnostmi ujednanými nebo obvyklými. Pokud tak neučiní, vznikají druhé straně práva z vadného plnění. Zákon tedy stanoví odpovědnost za vady existující v okamžiku převzetí věci, nikoliv povinnost garantovat její bezvadné fungování po určitou dobu do budoucna.

Právě zde spočívá základní rozdíl mezi odpovědností za vady a zárukou za jakost. Zatímco odpovědnost za vady vzniká přímo ze zákona, záruka za jakost vzniká pouze tehdy, pokud ji podnikatel poskytne, ať již smlouvou, záručním prohlášením, nebo jiným způsobem předpokládaným zákonem.

Odpovědnost za vady: za co podnikatel odpovídá ze zákona

Práva z vadného plnění jsou v oblasti kupní smlouvy upravena zejména v § 2099 a následujících občanského zákoníku. Prodávající odpovídá za to, že věc při převzetí nemá vady a odpovídá smlouvě.

Vada může spočívat například v tom, že věc nemá sjednané vlastnosti, neodpovídá technické specifikaci, není vhodná pro sjednaný účel nebo byla dodána v jiném provedení, než bylo dohodnuto. Může se jednat jak o vadu faktickou, tak o vadu právní.

Důležité je, že u práv z vadného plnění se vždy zkoumá stav věci v okamžiku jejího převzetí. Rozhodující proto není, kdy se vada projeví, ale zda její příčina existovala již při dodání. Typickým příkladem může být výrobní nebo materiálová vada, která se projeví až po několika měsících používání. Přesto se může jednat o vadu, za kterou prodávající odpovídá, protože její příčina byla přítomna již při předání výrobku.

V souvislosti s právy z vadného plnění je vhodné zmínit také lhůty pro jejich uplatnění. Obecná úprava v § 1921 občanského zákoníku stanoví, že vadu je třeba vytknout bez zbytečného odkladu poté, co ji kupující mohl při dostatečné péči zjistit, nejpozději však do šesti měsíců od převzetí věci. Současně je však třeba mít na paměti, že u jednotlivých smluvních typů mohou občanský zákoník nebo smluvní ujednání stran stanovit odlišná pravidla.

Záruka za jakost: dobrovolné rozšíření odpovědnosti podnikatele

Záruka za jakost je upravena v § 2113 a následujících občanského zákoníku. Její podstata je zásadně odlišná od odpovědnosti za vady.

Poskytnutím záruky za jakost se prodávající zavazuje, že si věc po určitou dobu zachová sjednané nebo obvyklé vlastnosti a bude způsobilá k použití pro obvyklý nebo sjednaný účel. Jinými slovy, podnikatel přebírá odpovědnost nejen za stav věci při jejím dodání, ale také za její vlastnosti v budoucnu.

Právě proto představuje záruka za jakost rozšíření odpovědnosti prodávajícího nad rámec zákona. Pokud podnikatel poskytne například pětiletou záruku na bezporuchový provoz zařízení, dobrovolně na sebe bere závazek, který by mu samotná zákonná pravidla neukládala. Podle § 2115 občanského zákoníku běží záruční doba zpravidla od odevzdání věci kupujícímu. Smlouva však může určit i jiný okamžik počátku jejího běhu, například uvedení zařízení do provozu.

Poskytne-li podnikatel záruku za jakost, vznikají kupujícímu při nesplnění garantovaných vlastností práva vyplývající ze záručního prohlášení. Typicky půjde o opravu výrobku, výměnu za nový kus, vrácení kupní ceny nebo jiné plnění, které si prodávající v rámci záruky vymezil. Je proto vhodné věnovat pozornost nejen samotné délce záruky, ale také přesnému vymezení práv, která mají kupujícímu vzniknout.

Pro podnikatele tak záruka za jakost může představovat významný marketingový nástroj a konkurenční výhodu. Současně však znamená převzetí dodatečných rizik a potenciálních nákladů na budoucí reklamace.

Klíčový rozdíl: co musí prodávající řešit při reklamaci

Z praktického hlediska spočívá nejvýznamnější rozdíl mezi oběma instituty v otázce dokazování.

Pokud kupující uplatňuje práva z vadného plnění, bude často rozhodující otázka, zda byla věc vadná již v okamžiku převzetí, respektive zda příčina vady existovala již v tomto okamžiku. Spor se následně může vést o to, zda se jedná o původní vadu, běžné opotřebení nebo důsledek nesprávného používání.

U záruky za jakost je situace odlišná. Podstatné zpravidla není, zda příčina vady existovala při převzetí, ale zda se během záruční doby projevil stav odporující poskytnuté záruce. Pro prodávajícího to znamená, že poskytováním záruky přebírá širší okruh odpovědnosti a v případném sporu může mít obtížnější postavení než při posuzování běžných práv z vadného plnění.

Pozor na marketingová tvrzení

Mnoho podnikatelů se při nastavování své odpovědnosti soustředí především na smlouvy a obchodní podmínky a mylně se tak domnívá, že záruka za jakost může vzniknout pouze výslovným smluvním ujednáním. Občanský zákoník však připouští, aby záruka za jakost vznikla také jiným způsobem.

Podle zákona může záruka vzniknout například záručním listem, samostatným prohlášením prodávajícího, uvedením záruční doby na obalu výrobku nebo i prohlášením učiněným v reklamě. Právní význam proto mohou mít také katalogy, produktové listy, webové prezentace nebo reklamní kampaně.

Praktický význam tohoto pravidla nelze podceňovat. Pokud například výrobce veřejně deklaruje, že jeho výrobek vydrží pět let, bude bezporuchově fungovat po určitou dobu nebo si zachová konkrétní parametry, může takové tvrzení za určitých okolností založit závazek ze záruky za jakost. Marketingová sdělení by proto měla být vždy v souladu s technickou dokumentací i smluvními podmínkami.

Mohou vedle sebe existovat oba instituty?

Ano, mohou. Odpovědnost za vady a záruka za jakost se nevyklučují. Naopak mohou vedle sebe fungovat současně a často se tak skutečně děje.

Poskytnutím záruky za jakost se podnikatel nezbujuje zákonné odpovědnosti za vady. Stejně tak existence odpovědnosti za vady neznamená, že by automaticky vznikla záruka za jakost. Každý z těchto institutů má vlastní právní režim a vlastní předpoklady vzniku.

V případě reklamace je proto vždy nutné nejprve určit, zda kupující uplatňuje nároky z vadného plnění nebo nároky ze záruky za jakost. Teprve následně lze správně posoudit rozsah odpovědnosti prodávajícího a možnosti obrany.

Praktické doporučení pro podnikatele

Z pohledu podnikatele je klíčové rozlišovat mezi zákonnou odpovědností za vady a dobrovolně poskytovanou zárukou za jakost. Zatímco odpovědnost za vady se prodávající při prodeji zpravidla nevyhne, rozsah záruky za jakost může významně ovlivnit vlastní smluvní a obchodní politikou.

Před poskytnutím záruky je vhodné jasně definovat její délku, obsah, podmínky uplatnění i případné

výluky. Stejnou pozornost je třeba věnovat obchodním podmínkám, záručním listům, technické dokumentaci, katalogům i marketingovým materiálům. Všechny tyto dokumenty by měly používat jednotnou terminologii a vzájemně si neodporovat.

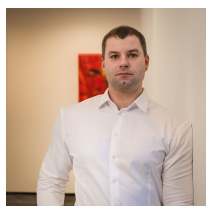
V praxi totiž často nevznikají spory kvůli samotné existenci vady, ale kvůli tomu, že prodávající v jednom dokumentu slíbí více, než následně připouští např. jeho obchodní podmínky. Neuvážené prohlášení o kvalitě, životnosti nebo funkčnosti výrobku tak může rozšířit odpovědnost podnikatele nad rámec toho, co původně zamýšlel.

Záruka za jakost je bezpochyby účinným nástrojem budování důvěry zákazníků a obchodních partnerů a může představovat konkurenční výhodu – byť je její poskytování v dnešní době zcela běžné. Je však vhodné pamatovat na to, že každý podobný příslib představuje nejen obchodní výhodu, ale také právní závazek, jelikož dobrovolně rozšiřuje rozsah své odpovědnosti.

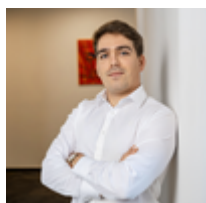
Sledujte další díly seriálu Byznys a paragrafy, a pokud chcete mít přehled o aktuálních právních změnách a praktických doporučeních, přihlaste se k odběru našeho měsíčního newsletteru, který vám přináší nejnovější právní novinky a užitečné tipy.

Přihlásit se k odběru newsletteru můžete >>> [zde](#).

Děkujeme, že jste s námi, a těšíme se na společnou cestu světem práva a podnikání.

Mgr. Jakub Hanák,
advokát

Mgr. Jaroslav Jonáš,
advokátní koncipient

LAWYA

[LAWYA, advokátní kancelář s.r.o.](#)

Sídlo:

Tučapy 240

683 01, Tučapy

Kontaktní adresa:

Králova 298/4

616 00, Brno

tel.: +420 543 216 310

e-mail: info@lawya.cz

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Rozhodnutí Nejvyššího soudu ke změně klíče pro stanovení příspěvků na správu domu a pozemku, k samotnému stanovení příspěvků a k rozúčtování nákladů na služby](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 41.: Záruka za jakost v kupní smlouvě](#)
- [Dvacet let vlastní cestou. Arthur Braun o svobodě, číslech a lidském elementu advokacie](#)
- [Komu náleží vlastnické právo k náhradní veřejné komunikaci postavené investorem?](#)
- [AML rizika u luxusních nákupů](#)
- [Recentní judikatura Nejvyššího soudu k důvodům neplatnosti usnesení valné hromady](#)
- [Tlačítko pro odstoupení od smlouvy jako nový standard spotřebitelského online rozhraní](#)
- [Formální a materiální stránka přestupku; case study](#)
- [Cyber Resilience Act: od září 2026 budete muset hlásit incidenty i zranitelnosti. Jste na to připraveni?](#)
- [Sleva z ceny díla vs. náhrada škody při vadném plnění díla](#)
- [Dobré mravy jako krajní korektiv soudního rozhodování: vývoj judikatury Nejvyššího a Ústavního soudu](#)